

Hjørring Kommune

Miljøgodkendelse af kvægbruget på Vinstrupvej 161, Hjørring

udvidelse fra 236,35 DE til 543,98 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af
20. december 2006
om miljøgodkendelse
mv. af husdyrbrug

Dato for gyldighed
2. marts 2015

Teknik og Miljø
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Miljøgodkendelsens omfang.....	3
1.1.	Resumé.....	3
1.2.	Offentlighed.....	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed.....	4
1.5.	Meddelelsespligt.....	4
1.6.	Revurdering af miljøgodkendelsen	4
1.7.	Ophør.....	5
1.8.	Miljøgodkendelsens indhold og vurderinger.....	5
2.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	5
2.1.	Nye og eksisterende anlæg på ejendommen.....	5
2.2.	Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	6
2.3.	Placering i landskabet	7
3.	Husdyrholdet og produktionsforhold	7
3.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	7
3.2.	Fodring.....	10
3.3.	Ensilage	11
4.	Gødningstyper og -håndtering	12
4.1.	Husdyrgødning	12
4.2.	Fosforindhold i husdyrgødningen.....	13
5.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	13
5.1.	Lugt.....	13
5.2.	Fluer og skadedyr.....	14
5.3.	Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner	15
5.4.	Transport.....	15
6.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø.....	15
6.1.	Ammoniakfordampning og naturområder.....	15
6.2.	Udbringningsarealer	16
6.3.	Fjord og hav	18
6.4.	Grundvand.....	18
7.	Egenkontrol, management og alternative løsninger	18
7.1.	Management og egenkontrol	18
7.2.	Alternative løsninger.....	19
8.	Bilag	20
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger).....	20
Bilag 2.	Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	22
Bilag 3.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	23
Bilag 4.	Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav	29

1. MILJØGODKENDELSENS OMFANG

1.1. Resumé

Frank. W. M. Miezenbeek, Vinstrupvej 161, 9800 Hjørring har ansøgt om en miljøgodkendelse for en udvidelse fra 236,35 DE i malkekvæg til 543,98 DE¹ malkekvæg. I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny kostald nord for og i sammenhæng med den eksisterende stald og der skal opføres en ny 3.200 m³ gyllebeholder i tilknytning til de eksisterende ensilagepladser og møddingsplads, der ønskes forlænget en smule mod nord.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 19165744. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse Bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår. Desuden omfatter miljøgodkendelsen alle dyrkningsarealer tilknyttet samme CVR nr.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 03.10.2014.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 1.7.1.*)
- Effektiv skrabning af spalter i stalden (*vilkår 3.1.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 3.1.2.*)
- Andelen af græs i den totale foderration (*vilkår 3.2.1.*)
- Placering af markstak med ensilage (*vilkår 3.3.1. & 3.3.2.*)
- Anvendelse af gyllevogn med påmonteret pumpe (*vilkår 4.1.1.*)
- Forskrift for olie og kemikalier (*vilkår 4.1.2.*)
- Aftale med biogasanlæg (*vilkår 4.1.3.*)
- Placering af markstak med dybstrøelse (*vilkår 4.1.4.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Når Kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. foderkontrol, ajourførte foderplaner og afregninger fra mejeri eller lignende.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2009 med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 24.11.2014. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 15.01.2015 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger. Der indkom ingen bemærkninger.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan klage over kommunens afgørelse – dvs. denne godkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

Klagen skal indsendes til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen, som der findes et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen skal være modtaget senest den 30.03.2015 kl. 23.59.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et gebyr på 500 kroner. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

1.4.1. Godkendelsen bortfalder, hvis ikke bygge- og anlægsarbejder er igangsat inden 3 år fra denne afgørelse er meddelt.

Godkendelsen til udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet jf. § 33 stk. 3 i husdyrbrugsloven regnet fra afslutning af bygge- og anlægsarbejdet.

1.5. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår³.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

1.6. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

³ jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.7. Ophør

Vilkår:

1.7.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredding. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarelig nedlukningsplan.

1.8. Miljøgodkendelsens indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene startende på side 3.

Gennem Husdyrgodkendelsesloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EUDirektivets krav herom.

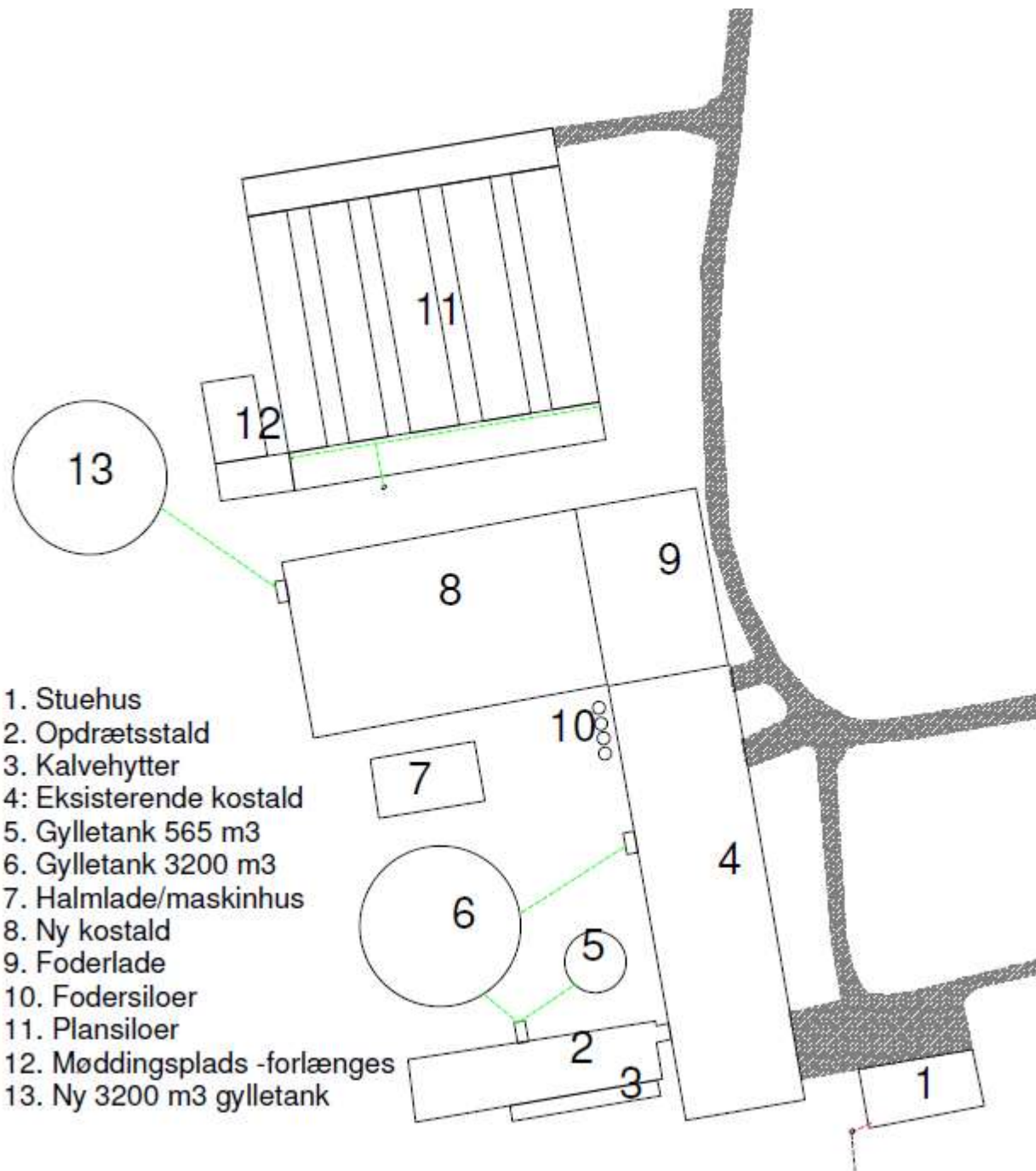
Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Hjørring kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er generelle, og derfor kan overføres til kvægbrug.

2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1. Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Der er søgt om opførelse af ny kostald og foderlade i tilknytning til de eksisterende bygninger, Den nye kostald bliver på ca. 3.000 m² med halvmur i røde sten og gardiner i siden. Taget bliver grå eternit. Der etableres desuden en ny gylletank på 3.200 m³ i tilknytning til de eksisterede ensilagepladser, og den eksisterende møddingsplads udvides mod nord.

Anlægstegning

2.2. Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt. Det skal i den forbindelse bemærkes, at ved opførelse af den nye kostald og foderlade flyttes den eksisterende vej ca. 14 m mod øst, således at afstandskravet til vej kan overholdes.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og ligger udenfor vej- og kirkebyggelinjer. Dog ligger det projekterede anlæg indenfor skovbyggelinjen, men i henhold til planloven er det tilladt at opføre erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri herindenfor.

2.3. Placering i landskabet

Den nye gyllebeholder kommer til at ligge i et område udpeget som særligt bevaringsværdigt landskab i Kommuneplan 2013. De øvrige nye bygninger ligger udenfor området udpeget i Kommuneplan 2013.

De særligt bevaringsværdige landskaber skal ifølge Kommuneplanen så vidt muligt friholdes for byggeri og/eller anvendelse, der kan skæmme landskabet. Større og/eller dominerende byggeri og anlæg samt større veje og tekniske anlæg, som eksempelvis husstandsmøller og antenner, skal så vidt muligt undgås.

Øvrigt byggeri og anlæg, herunder erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for landbrug, skovbrug og fiskeri, skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabets skala og karaktertræk. Terrænregulering, der ændrer den landskabelige karakteristik, må ikke finde sted.

Kommunen vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil være i strid med kommuneplanens retningslinier vedrørende særligt bevaringsværdigt landskab.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige værdier i området.

3. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

3.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

- 3.1.1. Der skal foretages effektiv skrabning minimum 12 gange i døgnet af spalterne i den eksisterende kostald (staldafsnit 4)
- 3.1.2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	DE
Årskøer, tung race. Senge- stald m fast gulv, 2 % hæld- ning, skrabning hver 2. time.	8		190	253,33
Årskøer, tung race. Dybstrø- else, hele arealet	8		10	13,33
Årskøer, tung race. Senge- stald m. fast gulv	4		181	241,33
Årsopdræt. Sengestald m. fast gulv	4	24 – 25 mdr.	10	6,05
Årsopdræt. Spaltegulvsbokse	2	6 – 24 mdr.	20	9,05
Årsopdræt, tung race. Dybstrøelse, hele arealet	2	0 – 6 mdr.	40	10,81
Årsopdræt, tung race. Dybstrøelse, hele arealet	3	0 – 6 mdr.	4	1,08
Tyrekalv, tung race. Dybstrø- else, hele arealet	3	40 – 50 kg	190	1,24
Får (udegående 7 mdr./år indenfor udbringningsareal)	2		30	4,29
Dyreenheder i alt				540,51

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunen vurderer endvidere med udgangspunkt i Miljøstyrelsens ”Notat⁴ vedr. ammoniak-emission krav i malkestalde”, at ansøger kan vælge en anden gulvløsning i den nye stald, end den der er oplyst, uden krav om tillæg eller ny godkendelse. Det er dog en betingelse at der ændres til en af de otte gulvløsninger, der fremgår af notatet, og som har et emissionsniveau på $\leq 4\%$.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den nedenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag frem til næste revurde-

⁴http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/DEA89A7C-6449-44C8-AA2B-CECA867753D7/0/Notat_DK_MST_Glatte_Gulve1.pdf

ring. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunen har beregnet BAT-niveau for produktionen således:

	Antal årsdyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Malkekøer i eksisterende stalde	181	9,8	1.774
Kvier i eksisterende stalde	30	5,36	170
Malkekøer i dybstrøelsesstald	10	10,04	101
Malkekøer i ny stald	190	7,815	1.485
Småkalve i kalvehytter	44		83
Tyrekalve i kalvehytter	190		6
Får	30	1,13	34
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være			3.653

Ifølge den indsendte ansøgning er der en emission fra produktionen på 4.049 kg N/år. Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt overskrider dermed som udgangspunkt den vejledende emissionsgrænseværdi.

Ansøger har redegjort for årsagerne til forskellen mellem den vejledende ammoniakemissionsgrænse og den reelle emission fra anlægget. Ansøgers redegørelse er gengivet nedenfor i *kur-siv*.

Udvidelsen hovedsageligt i en stald med BAT gulv. Disse 190 nye køer overholder det vejledende ammoniakemissionsniveau. Samtidig fyldes den eksisterende stald med fast gulv op, således at der udvides fra 155 køer til 181 køer i denne stald. Disse køer giver en stor udfordring i forhold til det vejledende ammoniakemissionsniveau, trods det at gulvet i kostalden skrabbes 12 gange dagligt, hvilket medfører en ammoniakreduktion på 20 % (jf. NMK-131-00186).

Der foretages derfor økonomiske beregninger på de mulige tiltag, der kan foretages på bedriften. I "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik – gyllebaserede staldsystemer for kvæg" er det specificeret, at omkostninger over 100 kr./kg reduceret N ikke kan være BAT.

Der er taget udgangspunkt i de økonomiske forudsætninger, der er specificeret i Niras' "Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier", de nye teknologiudredninger vedr. skraber og fast gulve i kvægstalde og de bagvedliggende økonomiske baggrundsnotater samt konkrete pristilbud til kunder.

I de eksisterende bygninger er der regnet med en 10 års afskrivningsperiode for miljøtiltagene.

I "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik – gyllebaserede staldsystemer for kvæg" er det specificeret, at omkostninger over 100 kr./kg reduceret N ikke kan være BAT, samt at meromkostningerne for landmanden forbundet med at opfylde emissionsgrænseværdierne ikke bør overstige 1 % af omkostninger, svarende til 200-220 kr. pr. årsko.

Der er i ansøgningen angivet at 25 % af foderet udgøres af græs og græsmarksafgrøder. Derfor er der ikke forudsætning for, at anvende AAT-PBV teknologien som et tiltag (se samlede redegørelse under afsnit 3.2. Fodring), og ansøger kan ikke anvende fodring som tiltag til at overholde det vejledende ammoniakemissionsniveau.

Etablering af overdækning af den nye gyllebeholder på 3.200 m³

I denne beregning er der regnet på indkøb af overdækning til gyllebeholderen på 3.200 m³. Med udgangspunkt i "Forudsætning for de økonomiske beregninger for overdækning" beregnes den årlige omkostning pr. kg reduceret N til 316 kr. Dette tiltag betragtes derfor ikke som BAT.

Fast drænet gulv i eksisterende stald

Dette tiltag vil kræve at gulvtypen ændres i stalddangene i kostalden. Denne ændring vil kræve, at besætningen ikke kan være i stalden i en periode, med et forventet driftstab til følge.

Etableringsomkostningerne er fastlagt ud fra "Økonomisk oversigt for faste drænedede gulve", "Økonomisk baggrundsnotat til teknisk udregning: Skrabere på gangarealer i stalde med malkekøer" samt et skøn over driftstab.

Den årlige omkostning pr. kg reduceret N beregnes til 157 kr./kg reduceret N. Fast drænet gulv i den eksisterende kostald betragtes derfor ikke som BAT.

Forsuring

Med de faste gulve i nuværende stald samt fast drænet gulv i ny stald er det kun muligt at lave tankforsuring, med den beskedne effekt, det vil give.

Den årlige omkostning pr. kg reduceret N beregnes til 622 kr./kg reduceret N. Fast drænet gulv i den eksisterende kostald betragtes derfor ikke som BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af anøsgers redegørelse, at der ikke grundlag for at fastslå, at husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen yderligere, idet ingen af de mulige tiltag kan betragtes som BAT.

3.2. Fodring

Vilkår:

3.2.1. Den totale foderration skal bestå af minimum 25 % græs i gennemsnit på årsbasis. Dokumentation for opfyldelse af dette vilkår skal fremgå af foderplaner eller lignende.

Hvis den totale foderration består af minimum 25 % græs i gennemsnit over året), skal anlægget kun opfylde krav om en generel reduktion af ammoniakfordampningen på 15 %⁵. Ansøger har afkrydset dette tiltag i ansøgningen.

Køerne fodres med en fuldfoderblanding suppleret med ekstra kraftfoder afhængig af ydelse. Ungdyr fodres ligeledes med en fuldfoderblanding baseret på grovfoder (græs, majs, halm etc.), mens småkalve tildeles mælk og korn/kraftfoder. Der tages analyser af alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og proteinindhold. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, og der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det, med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse, BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at BREF-dokumentet alene omhandler svin og fjerkræ og ikke kvæg. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivnings-

⁵ Se vejledningen til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

mæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Med hensyn til BAT foreligger der en teknologibeskrivelse vedrørende reduceret tildeling af råprotein til malkekøer (AAT – PBV-teknologien). Det fremgår heraf, at det er muligt at reducere ammoniakfordampningen fra malkekøer, når indholdet af råprotein reduceres fra normtallet. En forudsætning for dette er imidlertid at der anvendes en foderration med mindre end 25 % græs i rationen. Desto mere græs der indgår i rationen desto mere begrænses mulighederne for at reducere ammoniakemissionen med AAT-PBV-teknologien.

Ansøger redegør for, at klimaet i Nordjylland medfører, at majs ikke er så stabil en afgrøde, som sydligere i Danmark. Kvægfodringen i Nordjylland indeholder derfor en mindre andel majs og en større andel græs, end i andre dele af Danmark.

På bedriften Nørre Vinstrup udgør græs og græsudlæg ca. 2/3 af omdriftsarealet mens majs udgør ca. 1/3 af arealet. Besætningen på bedriften fodres derfor med en foderration med en høj græsandel. Græsfodringen betyder som oftest en høj og varierende forsyning af protein i foderet.

Der er derfor angivet at 25% af foderet udgøres af græs og græsmarksafgrøder.

Derfor er der ikke forudsætning for, at anvende AAT-PBV teknologien som et tiltag og ansøger kan ikke anvende fodring som tiltag til at overholde det vejledende ammoniakemissionsniveau.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

3.3. Ensilage

Vilkår:

- 3.3.1. Markstakke med ensilage må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.
- 3.3.2. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. I tilfælde af etablering af ensilage i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Der opbevares ensilage i køresiloer ved ejendommen. Derudover vil der ved behov blive opbevaring af ensilage i markstakke i henhold til gældende regler for bl.a. tørstofindhold. Kraftfoder, korn, mineraler m.m. opbevares i siloer og som sækkevarer.

For at mindske gener for omkringboende er der stillet vilkår om minimums afstand til nabobeboelse ved placering af markstakke med ensilage.

4. GØDNINGSTYPER OG -HÅNTERING

4.1. Husdyrgødning

Vilkår:

- 4.1.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.
- 4.1.2. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.
- 4.1.3. Der skal laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årlig modtagelsen af gylle svarende til 298 DE. Aftalen skal kunne fremvises, når Kommunen forlanger det.
- 4.1.4. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er kvæggylle og dybstrøelse. Der produceres i alt på ejendommen 9.217 tons gylle og 244 tons dybstrøelse pr. år. Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion og afsætning af DE på ejendommen.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering.

Gødningstype	DE
Kvæggylle produceret på Vinstrupvej 161	509,75
Dybstrøelse produceret på Vinstrupvej 161	28,25
Fåregødning afsat v. afgræsning inden for udspretningsarealet	2,49
Kvæggylle afsat til biogas	298,00
I alt (til udspretning på ejede og forpagtede arealer)	242,49

I følge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning på 9.217 m³, hvilket inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 7.000 m³, hvilket svarer til 9 måneders opbevaring.

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Perstrup gyllebeholder	5	1973	565	Flydelag
Perstrup gyllebeholder	6	1996	3.200	Flydelag
Ny gyllebeholder	13	-	3.200	Flydelag
I alt			5.335	

Placeringen af gyllebeholderne på ejendommen fremgår af oversigtstegningen i Bilag 2.

Kommunen vurderer, at vilkårene om ikke-faste pumpeanlæg samt beredskabsplan vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening af det nærliggende vandløb.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt en gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Dybstrøelsen opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank. Møddingspladsen forlænges en smule mod nord i forbindelse med udvidelsen. Møddingspladsens placering fremkort af oversigtstegningen i Bilag 2.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4.2. Fosforindhold i husdyrgødningen

For husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg, skriver Miljøstyrelsen bl.a. i vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) om fosfor:

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, der ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

For så vidt angår optimering af fosforudnyttelsen ved fodring af malkekvæg, vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, der overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralisk fosfor. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargen i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, der tager hensyn hertil.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledning fra malkekvægsbesætninger.

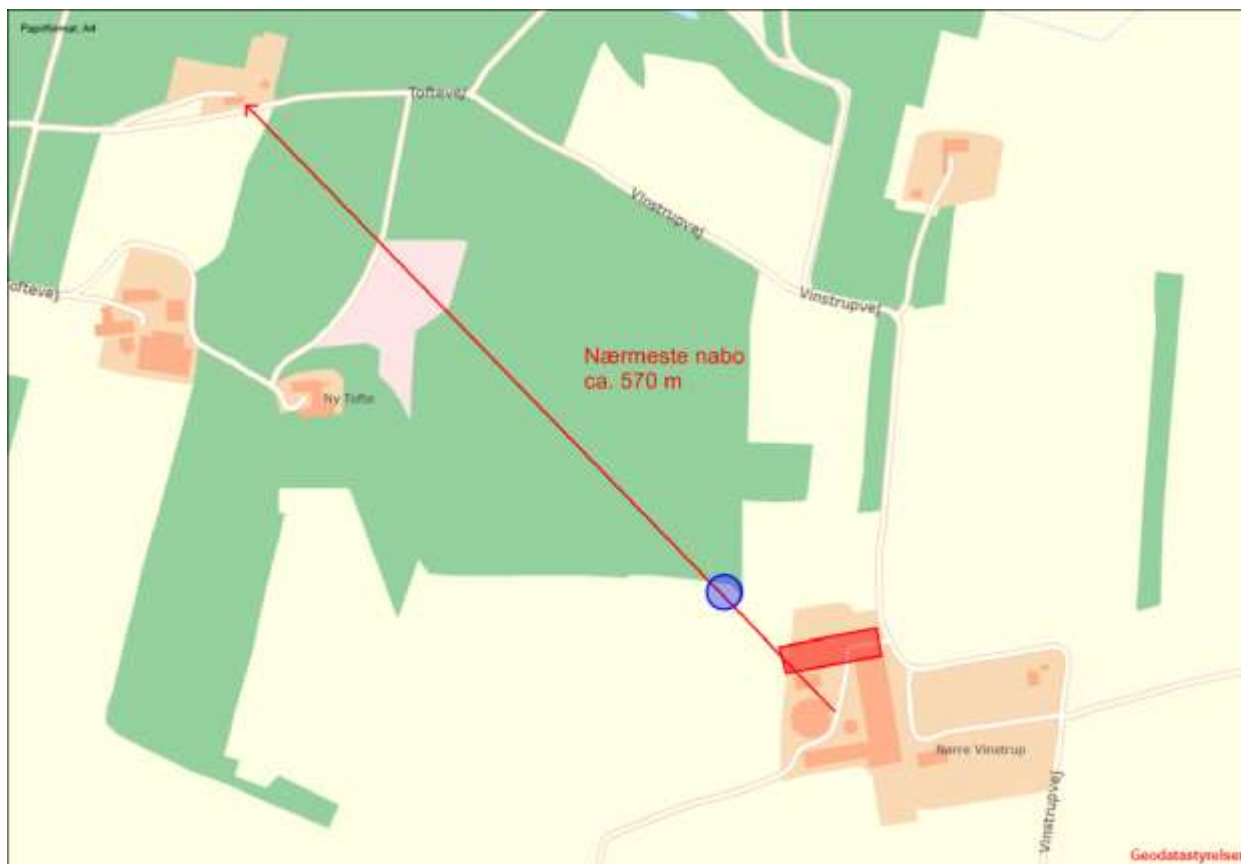
5. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

5.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stalene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Geneafstanden (m)	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	377	1.950
Samlet bebyggelse	250	1.950
Enkelt bolig	101	573

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen. Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner.

Afstanden til nærmeste nabo

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

5.2. Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Der anvendes Neporex (eller tilsvarende middel) som larvemiddel til bekæmpelse

af fluelarver ved kalvene. Dette hindrer flueproblemer. Der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger ejendommen besøg fire gange årligt.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

5.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

De væsentligste stationære støjkluder fra husdyrbruget er gyllepumper, foderanlæg, den daglige brug af traktor samt transporter til og fra ejendommen. Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen og mellem staldafsnittene.

De væsentligste støvkilder på ejendommen er håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra staldanlæg, hvor der er tændt lys om aftenen. Der etableres dagslysstyring i den nye kostald, således at lyset automatisk slukker, når der er tilstrækkeligt dagslys.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

5.4. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foderstoffer og afhentning af mælk samt gylletransporter sker i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning kan ske aften og nat i forårsperioden.

Transport af korn og halm sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat. I forbindelse med høst af grovfoder, kan kørsel ligeledes finde sted aften og nat.

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af Bilag 1.

6. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

6.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 15 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 2.688 kg N/år i nudrift og 4.049 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 1.361 kg N/år.

I nærheden af husdyrbruget er der ingen Natura 2000 områder (kategori 1-natur), men overdrev omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (kategori 2-natur) og flere mindre

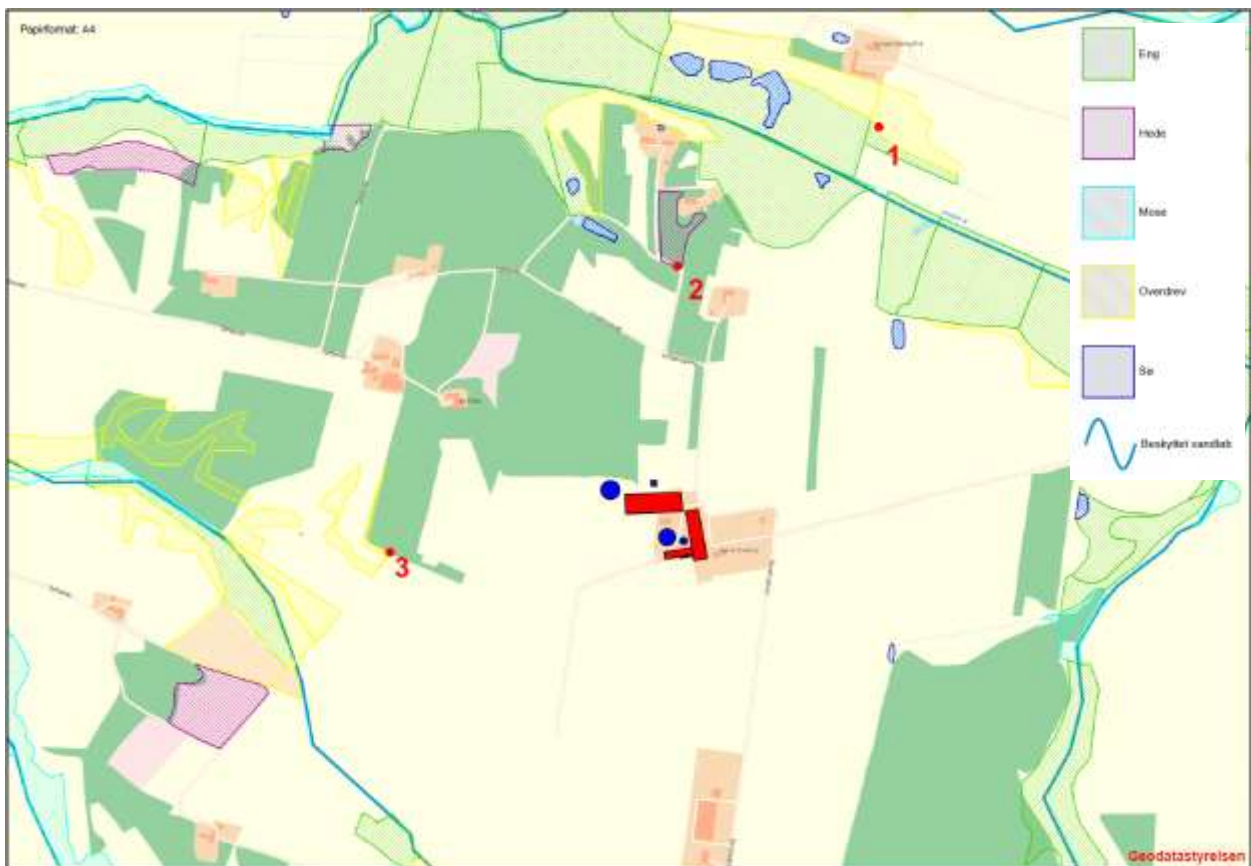
overdrev, heder og moser beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven, samt ammoniakfølsom skov (kategori 3-natur).

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i tre udvalgte naturpunkter (se nedenstående kort) er beregnet til 0,1 – 0,2 kg N/ha per år. Den samlede belastning af ammoniak fra stald og lager i nærmeste § 7 område er beregnet til 0,2 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- vil have en neutral effekt på naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur)
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 2-natur) eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur)
- vil have en neutral effekt på yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, der støder op til ejendommens udbringningsarealer.

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3 (rød prik).

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i Bilag 3.

6.2. Udbringningsarealer

Til bedriften hører 104,59 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. Arealerne er ifølge ansøger fratrukket eventuelle randzoner. De ejede og forpagtede arealerne modtager gylle med 2,3 DE/ha.

Udbringningsarealerne

De mulige konsekvenser for de berørte følsomme områder er nærmere beskrevet og vurderet i de følgende afsnit.

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan, og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånede, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor, at det ansøgte lever op til krav om BAT.

6.3. Fjord og hav

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Skagerrak. Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra husdyrgodkendelsesloven, ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak

Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Hjørring Kommune har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerrak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de to sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår dog af såvel basisanalysen for Skagens Gren og Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har derfor valgt at foretage en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning. Den nærmere vurdering ses i Bilag 4.

Konklusionen er, at hverken påvirkningen fra det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Skagerrak som følge af udledning af kvælstof og fosfor.

6.4. Grundvand

Alle bedriftens udbringningsarealer (105,46 ha) er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Der er udarbejdet indsatsplan for området.

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger, at hvis der forligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinjer heri værende styrende for miljøgodkendelse af projektet. Samtidig fastlægger miljøstyrelsens vejledning, at "hvis indsatsplanen fastlægger et krav til nitratudvaskningen, der er mere skærpet end kravene til nitratudvaskning som følge af planteavl, kan kravet i en tilladelse eller en godkendelse til husdyrbrug i området skærpes til et krav om en maksimal udvaskning, der svarer til den, der fremkommer ved dyrkning af jorden uden husdyrgødning (den såkaldte "planteavlsregel)".

Beregningerne i Miljøstyrelsens ansøgningssystem viser, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen er på 61 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift. Tilsvarende beregninger med ren planteavl på samme arealer viser, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen er på 69 mg/l. Udvasningen, når jorden tilføres husdyrgødning, er således lavere, end hvis jorden drives uden husdyrgødning, og kravet er således overholdt.

7. EGENKONTROL, MANAGEMENT OG ALTERNATIVE LØSNINGER

7.1. Management og egenkontrol

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*

- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år)*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov*
- *Der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK)*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes*
- *Der er fast dyrlægeaftale*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant*
- *Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse*
- *Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb*
- *Der er vandforsyning fra lukket system*
- *Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården, der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen*

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v.. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der derudover indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkluder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i Bilag 1.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

7.2. Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativer i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i kursiv.

I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder, skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal udvides. Derudover er der bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefrakommende arbejdskraft med en større produktion i nye og arbejdsvenlige produktionsanlæg.

8. BILAG**Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)**

A. VENTILATION AF DRIFTSBYGNINGER							
Bygning Nr.	Antal afkast	Afkast højde m	Afkast højde over tag				Over-/undertryk/andet
2	5		1				Undertryk
Evt. bemærkninger: Alle øvrige produktionsbygninger er med naturlig ventilation							
B. SPILDEVAND							
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse				
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt			
Sanitært spildevand (drift)	170 m ³	170 m ³	Septitank		Septitank		
Vaskeplads							
Mælkerum og malkestald	481 m ³	560 m ³	Ledes i gyllen				
Tagvand fra stalde	1.940 m ³	40.80 m ³	Til vandhul i haven	Til vandhul i haven			
Evt. bemærkninger: Der er indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko i gyllemængden							
C. FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons, m ³ , kg, l)							
Resurse	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks tanktype, bygning og indretning)				
Dieselolie til traktorer m.v.	16.000 l	16.000 l	1 tank i maskinhus (bygning 4)				
Benzin	200 l	200 l	1 dunk i maskinhus (bygning 4)				
Smøreolie	50 l	50 l	1 dunk i maskinhus (bygning 4)				
Kunstgødning	Afhænger af normer		Afhentes ved forbrug				
Foder	360 tons	800 tons					
Kemikalier	Afhænger af midler						
Elforbrug til lys opvarmning m.m.	150.000 kWh	195.000 kWh					
Drikkevand og vaskevand (drift)	8.500 m ³	16.000 m ³					
Evt. bemærkninger:							
D. TRANSPORT TIL OG FRA EJENDOMMEN							
	Antal/mængde pr år		Kapacitet pr transport		Antal transporter pr år		
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	
Levende dyr - kvier til og fra kviehotel i Hals	75 Stk.	190 Stk.	8 -11 Stk.	15-20 Stk....	8	12	
Levende dyr - tyrekalve	75 stk	190 stk	3-5	7-15	24	24	
Levende dyr - slagtekøer	50 stk	100 stk	4-5	10-12	12	12	
Døde dyr	10-20 Stk.	35-40 Stk.	*	*			
Indkøbt foder	360 tons	420 tons	18 t	18 t	20	25	

Eget grovfoder	2.000 t	2.300 t	20 t	20 t	100	115
Gylle	3900 t	9200 t	20 /25 t	20/25 t	195	460
Dybstrøelse	31 t	244 t	10-15 t	10-15 t	2-4	20-25
Dieselolie	16.000 l	16.000 l	12-1300 l	12-1300 l	12	12
Tankbil, mælk	l	l	l	l	183	183
Halm fra mark	64 t	64 t	5 t	5 t	14	14
Andet						

Evt. bemærkninger:

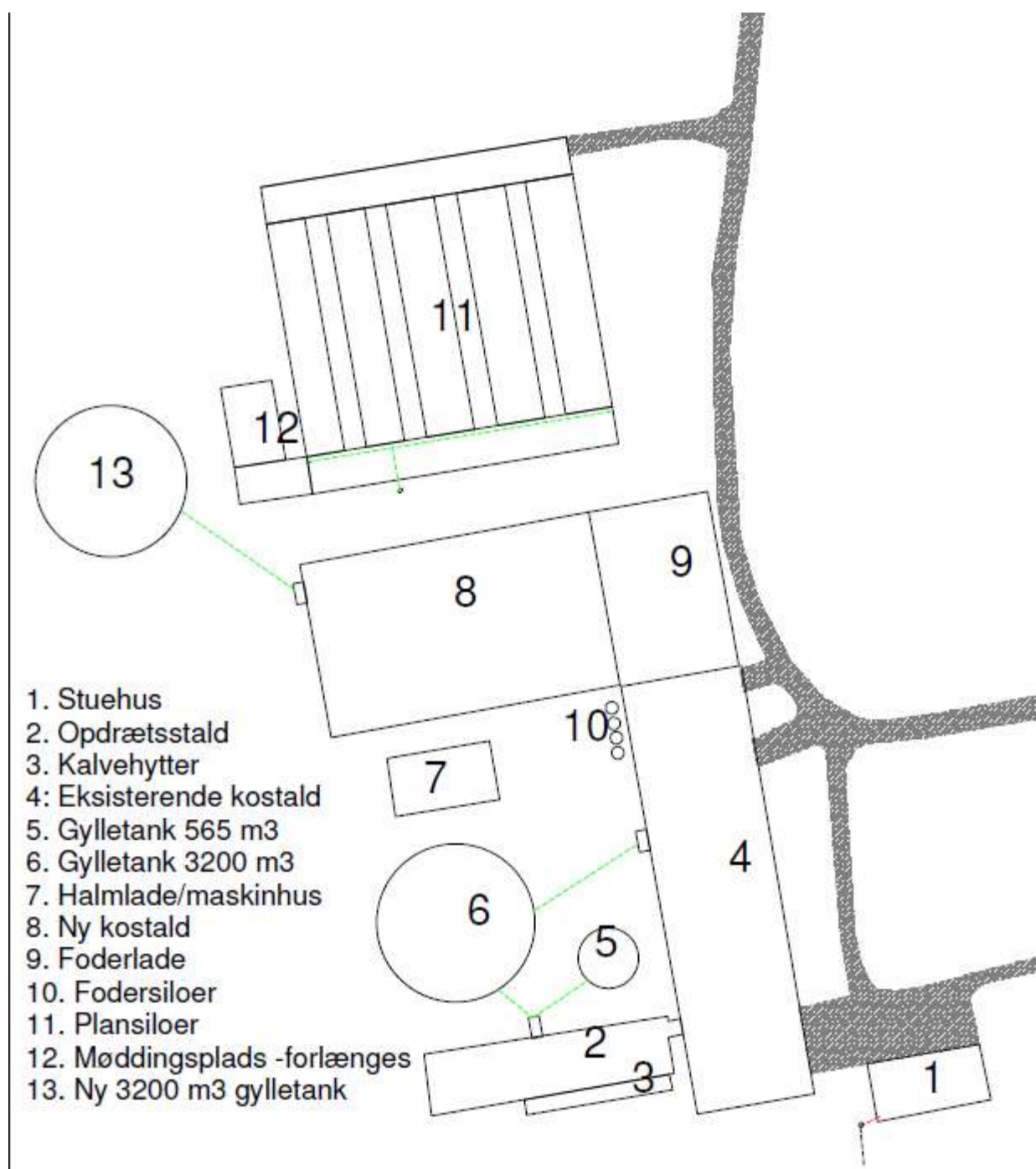
E. AFFALD

Affaldstype	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	I container ved stuehus	Kommunal ordning hver 14. dag
Døde dyr	Ved enden af kostald	DAKA
Landbrugsplast	Bag stald	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	Bag stald	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	I teknikrum ved malke-stald	Dyrlæge
Emballage fra sprøjtemidler	Alt sprøjtearbejde foretages af maskinstation. Maskiner får foretaget service på værksted, der bortskaffer affald.	
Sprøjtemidler		
Spildolie		
Oliefiltre		
Akkumulatorer		
Dæk		
Jern/metal	Bag stald	Produkthandler
Andet		

Evt. bemærkninger:

F. STØJKILDER

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	I varme perioder		I kalvestald
Malkeanlæg	2 gange dagligt		I kostald
Gyllepumper	Pumper rundt i staldene 15 min. pr. dag Pumper ud fra kostald 1 time hver anden uge Pumper ud fra kalvestald 1 time hver 4. uge		
Daglig brug af traktor	En time til læsning af fo- der og udfodring		
Transport af levende dyr	Læsning og aflæsning et kvarter pr. gang	Finder hovedsageligt sted i dag- timerne	
Fuldfoderblander (kvæg)	10 min/dag		

Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁶. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁷. Endvidere har Kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁸. Herved har Kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁹.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Beskyttet natur (naturbeskyttelses-, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet)

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser, også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug¹⁰.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse¹¹.

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

⁶ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁷ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁸ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁹ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁰ Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

¹¹ Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 2.688 kg N/år i nudrift og 4.049 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 1.361 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Nærmeste Natura 2000 område er Kærsgård Strand, Vandpladskan og Liver Å (EF-habitatområde nr. 6), der ligger omkring 4,9 km nordvest for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen, og alle ligger mere end 4,7 km. fra Natura 2000- områder.

Da driften af husdyrbruget ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

I nærheden af ejendommen er der registreret kategori 2-overdrev (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

Et overdrev over 2,5 ha, der dermed er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7. Området består af skrånede arealer ned mod englavninger ved Liver Å.

Arealet ligger i områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde og tør økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,9 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtyper kan være overskredet allerede ved den generelle baggrundsbelastning.

Da området er kategori 2- natur må totalbelastningen med ammoniak fra stald og lager på arealet ikke overskride 1,0 kg N/ha per år.

Efter udvidelsen tilføres samlet 0,2 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte totalbelastning på 1,0 kg N/ha per år for § 7 området.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere overdrev, heder, moser, enge og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1). Det er kommunens vurdering, at der ikke ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha per år, men kan dog efter konkret vurdering tillade mere end 1 kg N/ha per år.

Naturpunkt 2:

En hede på ca. 0,6 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet er delvist trædækket med hedevegetation i brunden.

Arealet ligger i område udpeget som særligt værdifuldt naturområde og tør økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,9 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtyper kan være overskredet allerede ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer at, det i dette tilfælde ikke er nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Ved udvidelsen tilføres 0,2 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Naturpunkt 3:

Et overdrev på ca. 0,6 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3.

Arealet ligger i område udpeget som særligt værdifuldt naturområde og tør økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 13,2 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtyper kan være overskredet allerede ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer at, det i dette tilfælde ikke er nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Ved udvidelsen tilføres 0,2 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Hjørring Kommune har ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget eller udbringningsarealerne, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Odder *Lutra lutra* og flere arter af Flagermus findes udbredte i det meste af kommunen. Arterne vurderes dog ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løgfrø *Pelobates fuscus*, Strandtudse *Bufo calamita*, Stor vand-salamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for pad-

der eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padde og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste registrerede forekomst af kvælstoffølsomme bilag IV - arter ligger mere end 4,8 km fra husdyrbruget. Det er derfor ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Hjørring Kommune vurderer påvirkningen af naturområder, der skyldes udbringning af husdyrgødning på nærliggende marker, ifølge Miljøstyrelsens vejledning. Herunder anvendes i givet fald de mulige vilkår, som Miljøstyrelsen peger på. Miljøstyrelsens vejledning bygger i øvrigt på bilag 10 rapporten "BUFFERZONER omkring særlig sårbar natur som beskyttelse mod lokalt nedfald af luftbåret kvælstof fra danske landbrugsejendomme".

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er Kærsgård Strand, Vandpladskan og Liver Å (EF-habitatområde nr. 6), der ligger omkring 4,7 km nordvest for udbringningsarealerne. Der vil derfor ikke være en målbar ammoniakbelastning fra udbringningsarealerne i kanten af habitatområdet. Se i øvrigt vurdering af kvælstofbelastning fra stald og lager under afsnittet 'Natura 2000'.

Øvrig beskyttet natur

Udbringningsarealerne støder flere steder op til ammoniakfølsomme naturområder (Fig. 2). Disse områder kan indeholde yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, så som Spidssnudet frø, Løgfrø, Strandtudse, Stor vandsalamander, Markfirben, Odde og arter af Flagermus.

Ved udbringning af husdyrgødning vil merbelastningen med ammoniak på nærliggende naturområder ikke kunne overstige 1 kg N/ha per år – uanset typen af husdyrgødning før og efter og uanset dyretryk før og efter. Det er derfor kommunens vurdering, at udbringning af husdyrgødning på de ansøgte udbringningsarealer, ikke vil kunne medføre en tilstandsændring af de nærliggende § 3 beskyttede områder og dermed heller ikke beskadige yngle-/rasteområder for bilag IV-arter.

Kulturrenge må kun anvendes som udbringningsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

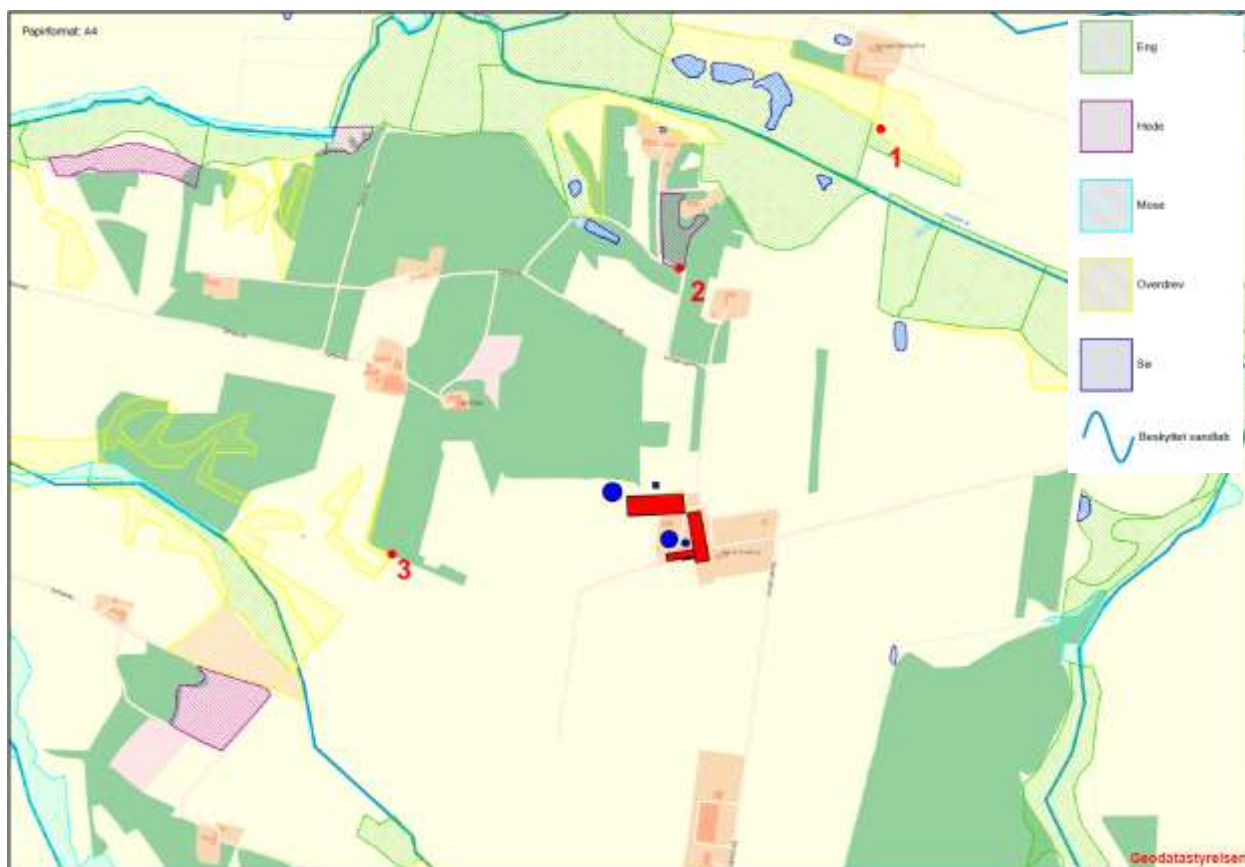
Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

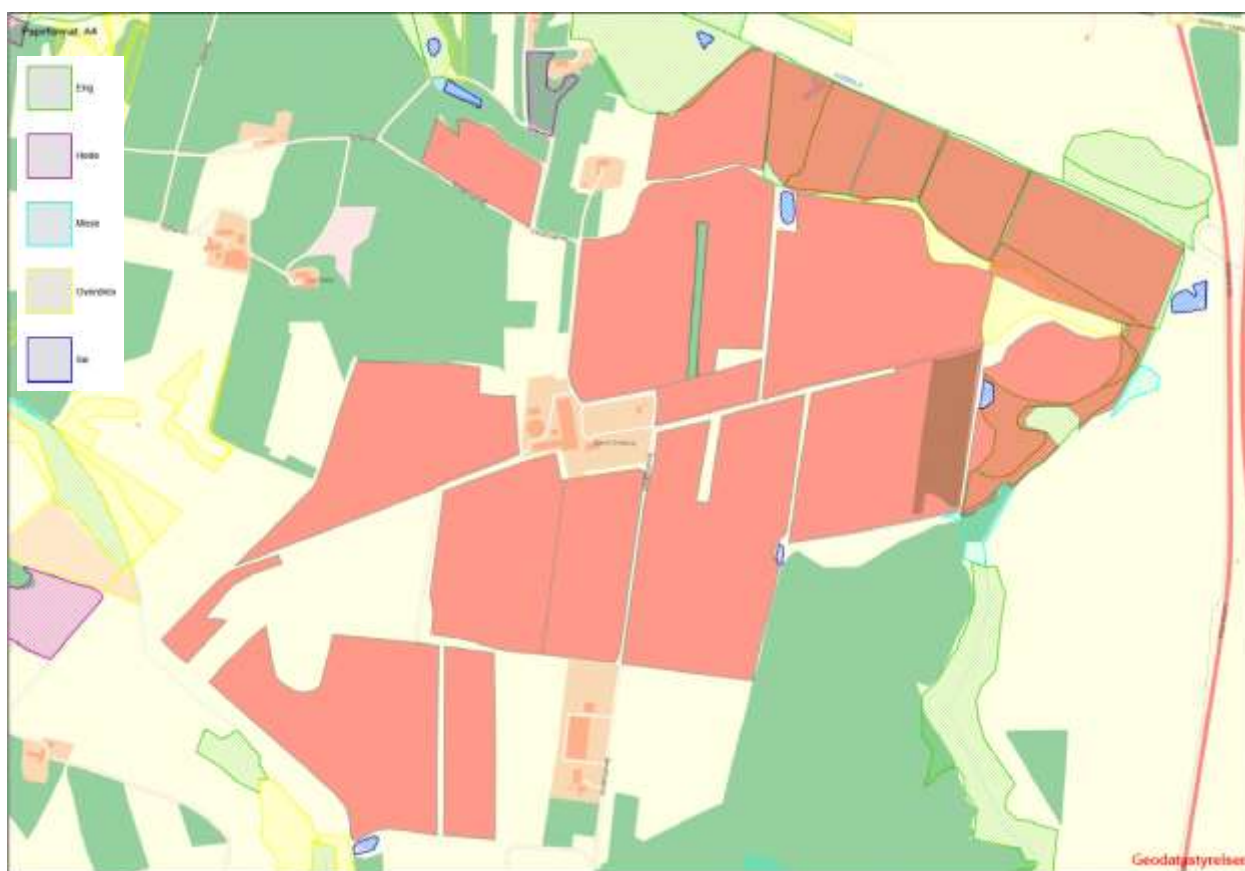
Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter.

Naturpunkt	1	2	3
Naturtype	Overdrev	Hede	Overdrev
Natur-kategori	2	3	3
Vurderingsmetode*	C	C	C
Tålegrænse (kg N/ha per år)	10 – 20	10 – 15	10 - 20
Baggrundsbelastning (2012) (kg N/ha per år)	12,9	12,9	13,2
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,1	0,2	0,2
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	-	(1,0)	(1,0)
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,2	0,4	0,4
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	1,0	-	-
Afstand fra stald og lager til natur- punkt (m)	770 - 860	400 - 540	540 - 600
Planstatus	Særligt værdifuldt Naturområde Økologisk forbin- delse	Særligt værdifuldt Naturområde Økologisk forbin- delse	Særligt værdifuldt Naturområde Økologisk forbin- delse

Vurderingen er foretaget ud fra metode C) naturvurdering kontor (på basis af luftfotos, topografi, tidligere besigtigelser, planstatus mv.). Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand og længste afstand til naturpunktet.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3 (rød prik).

Figur 2. Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturtyper.

Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Skagerrak. Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra husdyrgodkendelsesloven, ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak.

Krav og vurdering ud fra husdyrgodkendelsesloven

Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Krav og vurdering ud fra habitatdirektivet

Hjørring Kommune har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerrak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de to sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår dog af såvel basisanalysen for Skagens Gren og Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har derfor valgt at foretage en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning. I vejledningen har ministeriet opstillet to afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.

Kvælstof/fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1 %, hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.

Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof

Skagerrak er kategoriseret som "sårbart vandområde", men ikke som "meget sårbare vandområder". Oplandet, der antages at påvirke vandområdet Skagerrak og Skagens Gren, kaldes i Miljøstyrelsens opgørelse over dyretryk for "Skagerrak/Vesterhav". Vandområdet kan efter kommunens vurdering ikke betegnes som et lukket bassin eller et meget lidt eutrofieret område. Det er derfor 5 %-grænsen, der er gældende for projektet.

Oplandet har et samlet areal på 127.236 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 2.599 tons N/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Skagerrak 1.040 tons N/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal merudvaskningen¹² fra et ansøgt projekt udgøre 69,80 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 7.755 ha i et område med reduktionsprocent 25, og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Fosfor

Ifølge Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 53,6 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra et ansøgt projekt udgøre ca. 2.680 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 33.500 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Miljøstyrelsen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Skagerrak/Vesterhav" i perioden fra 2007 til 2012 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 77.424 til 73.372.

Kommunen vurderer, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

Krav og vurderinger ud fra Vandplanernes mål og rammer

Det ansøgte projekt udleder til Skagerrak, der er en delmængde af "Nordlige Kattegat og Skagerrak". Det fremgår af "Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak" at miljømålet for området er "god tilstand", og at dette mål ikke er opfyldt. Kommunen må derfor, som udgangspunkt, ikke give tilladelse til en øget påvirkning af området før "det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag."

Det er i habitatvurderingen ovenfor godtgjort, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Skagerrak som følge af udledning af kvælstof og fosfor. Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv hviler på den præmis, at en mertilførsel på op til 1 % i oplandet i sig selv ikke vil kunne føre til en målbar miljømæssig effekt¹³. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke øger påvirkningen af området.

Det er i habitatvurderingen ovenfor ligeledes godtgjort, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter.

¹² Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggyllle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegyllle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

¹³ Jf. Kammeradvokatens notat af 25.06.2010 til Miljøstyrelsen.